

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

Policajska postaja Slovenska Bistrica

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: MNZ)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ne razpolaga s protori za pridržanje.²

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen 15. 10. 2013**.³
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja in višja svetnica Varuha) ter en predstavnik nevladne organizacije (PIC).
- ▶ **Vsebina obiska:** razgovor z dežurnim policistom in pomočnikom komandirja, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi s prejšnjim obiskom DPM⁴, pregled dokumentacije nekaj naključnih izbranih primerov pridržanja.

¹ V letu 2013 (v času od 1. 1. 2013 do dneva obiska) je PP odredila pridržanje za 48 oseb.

² Ob tokratnem obisku je bilo ugotovljeno, da je bila po našem prejšnjem obisku sprejeta odločitev, da se prostor za pridržanje izvzame iz uporabe. Po pojasnilu pomočnika komandirja se v primeru odreditve pridržanja to izvede na drugi PP (PP Maribor I, PP Ptuj in PP Podlehnik).

³ Prejšnji obisk PP je bil opravljen 15. septembra 2009.

⁴ Takrat smo predlagali možnost preureditve prostora za pridržanje, da bo splakovanje v WC-ja lahko opravila pridržana oseba sama. Prav tako smo predlagali, da se natisne izvod seznama odvetnikov in se namesti v prostor za razgovore ter da se v prostor pred dežurnim policistom namesti knjiga pripomb in pohval.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 18. 11. 2013, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 3. 1. 2014, torej 46. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo upoštevano priporočilo iz prejšnjega obiska, da se na vidno mesto namesti knjiga pripomb in pohval, ob tokratnem obisku je bilo namreč ugotovljeno, da je ta sedaj na vidnem mestu za steklom pri dežurnem policistu.⁵

⁵ V prostoru pred dežurnim policistom je na steni nameščen plakat s pravicami pridržane osebe v več jezikih ter nabiralnik za anonimno oddajanje pritožb in pohval.

DPM: predlagamo, da se za policistko preučijo možnosti ureditve ločene garderobe od ostalih policistov.⁶

MNZ: na PP je bila že leta 2011 preučena možnost ureditve ločene garderobe za policistko, kar bo lahko realizirano ob preureditvi podstrešnih prostorov, ko bodo zagotovljena finančna sredstva.

DPM: pričakujemo, da bo PP natisnila seznam odvetnikov, ga namestila v prostor za razgovore in tako ravnala tudi v skladu z naročilom MNZ.⁷

MNZ: takoj po vašem obisku so na PP natisnili nov ažuriran seznam odvetnikov, ki je bil nameščen v prostor za sprejem pridržanih oseb, vodstvo policijske enote pa je bilo opozorjeno na sprotno ažurno tiskaje seznama.

DPM: prosimo za pojasnilo, kaj se je s pridržano osebo dogajalo v času med 2.35 in 4.10 uro, ko je bila pridržani osebi nudena zdravniška pomoč ter kje ji je bila ta zdravniška pomoč nudena. Poleg tega prosimo še za pojasnitev razlogov, zaradi katerih te relevantne okoliščine niso bila sprotno evidentirane v predpisan obrazec.⁸

MNZ: obveščamo vas, da smo ugotovili, da sta bila policista 6. 8. 2013 ob 2.15 napotena na Ljubljansko c. 2 v Slovenski Bistrici, kjer je oseba naznanila kršitev JRM in poškodovanje svojega osebnega avtomobila s strani druge osebe. Na kraj sta policista prispela ob 2.20, kar je policist vpisal v sklep o pridržanju, saj se je takrat dejansko začel postopek. Prvotno je vpisal 2.30, ko je zoper osebe odredil pridržanje. Zaradi napačnega vpisa je policist čez 2.30 napisal 2.20, ko se je postopek dejansko začel. Zraven popravka se policist ni podpisal, kar štejemo kot napako. Med 2.35 in 4.00 sta policista na kraju izvedla nujne ukrepe za zavarovanje dokazov (sprejem ustne kazenske ovadbe, ogled, razgovori

⁶ Prostor, ki se ne uporablja več za pridržanje, se sedaj uporablja za garderobo za policiste. Kljub tej dodatni pridobitvi prostora za garderobe policistov, pa po pojasnilu pomočnika komandirja policistki na PP še vedno ni omogočena ločena garderoba od policistov.

⁷ DPM je ugotovil, da PP ni upoštevala priporočila iz prejšnjega obiska oziroma v prostor za razgovore ni namestila natisnjene seznama odvetnikov, čeprav je bilo v odzivnem poročilu MNZ številka 010-156/2009/9 (21-03) z dne 10. 11. 2009 sporočeno, da je bilo to realizirano.

⁸ Pri pregledu primera pridržanja osebe (6. 8. 2013, med 2.30 in 8.50 uro, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) je bilo ugotovljeno, da je v sklepu o pridržanju popravljen podatek, da se je postopek začel od 2.20 uri in ne ob 2.30 uri, kot je to vneseno v FIO evidenci, pri čemer pa pri popravljenem podatku ni vidno, kdo ga je popravil. Tudi v obrazcu »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« so podatki večkrat popravljeni in ni evidentirano, kdo je podatke popravil, niti niso izpolnjene ostale rubrike kot npr. zdravstveno stanje... V tem obrazcu je bil sicer naveden podatek, da je bila pridržana oseba ob 2.35 uri odpeljana v pridržanje na PP Maribor I, kamor pa naj bi prispela ob 4.00 uri. Za vmesni čas (torej naj bi policisti za pot iz Slovenske Bistrice do PP Maribor I potrebovali kar, uro in 25 minut) ni navedeno, kaj se je z osebo dogajalo. Nato je evidentirano, da naj bi bila ob 4.10 uri pridržani osebi nudena zdravniška pomoč ter, da je bila ob 5.45 uri dejansko sprejeta v pridržanje na PP Maribor I.

s pričami...) in osebo privedla na PP Maribor I. Med izvedbo nujnih ukrepov je bila oseba pridržana v posebnem prostoru službenega vozila. Policista v uradnem zaznamku navedenega nista evidentirala, zato se je upravičeno pojavil dvom v časovno nesorazmernost prevoza. Ob pridržanju oseba ni imela vidnih telesnih poškodb, je pa naknadno ob 4.00, ko je bila pripeljana na PP Maribor I, tožila zaradi bolečin v zapestjih in levem ušesu. Na zapestjih je imela manjše vidne odrgnine oz. rdečine, zaradi uporabe prisilnih sredstev – lisic, ki so bile uporabljene ob odrejenem pridržanju. Odpeljana je bila na UKC Maribor, kjer so ugotovili, da je sposobna za nadaljnje pridržanje. Vodstvo policijske enote je policista, ki je opravil neustrezen popravek oziroma med 2.30 in 4.00 v uradnem zaznamku ni evidentiral vseh pomembnih okoliščin, opozorilo na ustrezno označevanje popravkov v primerih, ko do takšnih primerov pride ter dosledno vpisovanje vseh opravil v obrazec.

DPM: predlagamo, da se policiste znova opozori na potrebno pozornost, natančnost in nujnost izpolnjevanja vseh rubrik uradnih obrazcev.⁹

MNZ: policisti na policijski postaji so bili posebej opozorjeni na dosledno in točno izpolnjevanje obrazcev, ki jih je treba izdelati v zvezi s pridržanjem.

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti o namestitvi vsaj zvonca, ki bi npr. invalidnim osebam omogočal obvestiti dežurnega policista o svojem prihodu.¹⁰

MNZ: proučena bo tudi možnost namestitve zvonca z govorno napravo, ki bo invalidnim osebam omogočal obveščanje dežurnega policista.

⁹ Pri pregledu naključno izbranih primerih je bilo razvidno, da so policisti pri izpolnjevanju rubrik v obrazcih, ki so potrebni za izvedbo pridržanja, le-te pomanjkljivo izpolnjevali ali pa opravljali popravke, tako da ni razvidno, kdo jih je opravil. Kljub vsemu, da smo s to ugotovitvijo seznanili pomočnika komandirja.

¹⁰ Prostori PP so sicer v visokem pritličju zgradbe in je dostop do dežurnega policista je mogoč le po stopnicah, ni pa dostopa za invalide niti pred stopnicami ni nameščenega zvonca.